

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 1904/2006/EY,

tehty 12 päivänä joulukuuta 2006,

aktiivisen Euroopan kansalaisuuden edistämiseksi vuosina 2007—2013 toteutettavasta ”Kansalaisten Eurooppa” -ohjelmasta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 151 ja 308 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksessa on otettu käyttöön unionin kansalaisuus, joka täydentää kunkin jäsenvaltion kansalaisuutta. Se on tärkeä tekijä Euroopan yhdentymisprosessin lujittamisessa ja turvaamisessa.
- (2) Yhteisön olisi saatettava kansalaiset täysin tietoisiksi heillä olevasta Euroopan kansalaisuudesta sekä sen hyödyistä sekä siitä johtuvista oikeuksista ja velvollisuuksista, joita on edistettävä toissijaisuutta asianmukaisesti noudattaen ja yhteenkuuluvuutta vahvistaen.
- (3) On erityisen tärkeää saada Euroopan kansalaiset täysin tietoisiksi heillä olevasta Euroopan unionin kansalaisuudesta Eurooppa-neuvoston Brysselissä 16 ja 17 päivänä kesäkuuta 2005 pitämässään kokouksessa käynnistämän, Euroopan tulevaisuudesta käytävän laajan keskustelun yhteydessä. Kansalaisten Eurooppa -ohjelman olisi näin ollen täydennettävä muita tässä yhteydessä tehtyjä aloitteita, mutta se ei saisi olla niiden kanssa päällekkäinen.
- (4) Jotta kansalaiset voisivat antaa täyden tukensa Euroopan yhdentymiselle, olisi entistä enemmän korostettava yhteisiä arvoja sekä yhteistä historiaa ja kulttuuria keskeisinä tekijöinä kansalaisten kuulumisessa yhteiskuntaan, joka perustuu vapauden ja demokratian periaatteisiin sekä ihmisoikeuksien kunnioittamiseen, kulttuurien monimuotoisuuteen, suvaitsevuuteen ja solidaarisuuteen 7 päivänä joulukuuta 2000 julistetun Euroopan unionin perusoikeuskirjan ⁽⁴⁾ mukaisesti.
- (5) Aktiivisen kansalaisuuden edistäminen on olennainen tekijä tehostettaessa paitsi rasmin, muukalaisvihan ja suvaitsemattomuuden torjuntaa myös yhteenkuuluvuutta ja demokratian kehitystä.
- (6) Euroopan unionin tiedotus- ja viestintästrategiassa olisi varmistettava ohjelmasta tuettujen toimien laaja vaikutus ja suuri teho.
- (7) Jotta Euroopan unioni voidaan tuoda lähemmäs kansalaisia ja jotta kansalaiset voivat täysipainoisesti osallistua yhä tiiviimmän Euroopan rakentamiseen, on tarpeen lähestyä osallistujavaltioiden kaikkia kansalaisia ja kaikkia näissä valtioissa laillisesti asuvia ja ottaa heidät mukaan kansainväliseen vaihto- ja yhteistyötoimiin, jotka osaltaan kehittävät tunnetta yhteisten eurooppalaisten ihanteiden piiriin kuulumisesta.
- (8) Euroopan parlamentti on vuonna 1988 antamassaan päätöslauselmassa katsonut, että on suotavaa ryhtyä merkittävin toimin edistämään eri jäsenvaltioiden kansalaisten välisten yhteyksien lisäämistä ja että Euroopan unionin erityistuki eri jäsenvaltioiden kuntien välisen ystävyysskuntatoiminnan kehittämiseen on sekä perusteltua että toivottavaa.
- (9) Eurooppa-neuvosto on useaan otteeseen todennut, että unioni ja sen toimielimet olisi tuotava lähemmäs jäsenvaltioiden kansalaisia. Se on rohkaissut unionin toimielimiä käymään ja edistämään avointa ja säännöllistä vuoropuhelua järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan kanssa tukien näin kansalaisten osallistumista julkiseen elämään ja päätöksentekoon sekä samalla korostamaan unionin kansalaisten keskeisiä yhteisiä arvoja.
- (10) Neuvosto on yhteisön toimintaohjelmasta unionin aktiivisen kansalaisuuden edistämiseksi (kansalaisosallistuminen) 26 päivänä tammikuuta 2004 tekemällään päätöksellä 2004/100/EY ⁽⁵⁾ perustanut toimintaohjelman, jossa on vahvistettu tarve pitää yllä vuoropuhelua kansalaisjärjestöjen ja kuntien kanssa sekä tukea kansalaisten aktiivista osallistumista.

⁽¹⁾ EUVL C 28, 3.2.2006, s. 29.

⁽²⁾ EUVL C 115, 16.5.2006, s. 81.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 5. huhtikuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 25 päivänä syyskuuta 2006 ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 25. lokakuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 11. joulukuuta 2006.

⁽⁴⁾ EYVL C 364, 18.12.2000, s. 1.

⁽⁵⁾ EUVL L 30, 4.2.2004, s. 6.

- (11) Kansainväliset ja monialaiset kansalaishankkeet ovat merkittäviä välineitä kansalaisten saavuttamiseksi sekä eurooppalaisen tietoisuuden, Euroopan poliittisen yhdyntymisen, sosiaalisen osallisuuden ja keskinäisen tunteuksen edistämiseksi.
- (12) Euroopan, kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason kansalaisjärjestöt ovat tärkeitä tekijöitä edistettäessä kansalaisten aktiivista osallistumista yhteiskuntaan ja ne myötävaikuttavat julkiseen elämän vilkastumiseen. Ne ovat myös välittäjiä Euroopan ja sen kansalaisten kesken. Sen vuoksi niiden kansainvälistä yhteistyötä olisi edistettävä ja tuettava.
- (13) Eurooppalaisen julkisen politiikan tutkimusorganisaatiot voivat tarjota uusia ajatuksia ja pohdintoja Euroopan tason keskustelun virikkeiksi. Sen vuoksi on myös suotavaa tukea Euroopan unionin toimielinten ja kansalaisten välisen yhteyden luojana sellaista toimintaa, jossa ilmenee niiden sitoutuminen eurooppalaisen identiteetin ja Euroopan kansalaisuuden rakentamiseen, luomalla avoimuutta noudattavia menettelyjä tiedonlevitykseen ja vaihtoon keskittyvien verkostojen edistämiseksi.
- (14) Olisi myös jatkettava yhteisön toimintaohjelmasta kulttuurialalla Euroopan laajuisesti toimivien organisaatioiden tukemiseksi 21 päivänä huhtikuuta 2004 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 792/2004/EY⁽¹⁾ mukaisesti aloitettua Euroopan unionin toimintaa, jolla pyritään säilyttämään pakkosiirtoihin liittyvät keskeiset paikat ja arkistot sekä huolehtimaan niiden muiston yllä pitämisestä. Näin voidaan säilyttää tietoisuus toisen maailmansodan täydestä laajuudesta ja traagisista seurauksista sekä vaalia kaikkien uhrien muistoa niin, että menneisyydestä voidaan päästä eteenpäin ja rakentaa tulevaisuutta.
- (15) Nizzassa 7 — 9 päivänä joulukuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston urheilusta antamassa julkilausumassa todettiin, että vaikka yhteisöllä ei ole suoraa toimivaltaa tällä alalla, sen on perustamissopimuksen eri määräysten mukaisesti toimiessaan otettava huomioon urheilun erityispiirteet, jotka ovat seurausta sen yhteiskunnallisesta sekä koulutukseen ja kulttuuriin liittyvästä merkityksestä.
- (16) Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä siihen, että kaikkien jäsenvaltioiden kansalaiset ja kansalaisjärjestöt ovat tasapainoisesti mukana kansainvälisissä hankkeissa ja toimissa.
- (17) Ehdokasmaiden ja ETA-sopimuksen osapuolina olevien EFTA-maiden olisi voitava osallistua yhteisön ohjelmiin näiden maiden kanssa tehtävien sopimusten mukaisesti.
- (18) Thessalonikissa 19 ja 20 päivänä kesäkuuta 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi asiakirjan "Länsi-Balkania koskeva Thessalonikin toimintasuunnitelma: kohti yhdyntävää Eurooppaa", jossa Länsi-Balkanin maita kehoitetaan osallistumaan yhteisön ohjelmien ja elinten toimintaan; tämän vuoksi Länsi-Balkanin maiden olisi voitava osallistua yhteisön ohjelmiin.
- (19) Ohjelmaa olisi seurattava säännöllisesti ja arvioitava riippumattomasti komission ja jäsenvaltioiden välisenä yhteistyönä, jotta siihen voidaan tehdä toimenpiteiden asianmukaisen täytäntöönpanon kannalta välttämättömät tarkistukset.
- (20) Ohjelman seuranta- ja arviointimenettelyissä olisi käytettävä erityisiä, mitattavissa ja saavutettavissa olevia, asianmukaisia ja aikataulusidonnaisia tavoitteita ja indikaattoreita.
- (21) Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) N:o 1605/2002⁽²⁾, jäljempänä "varainhoitoasetus", ja Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 19 päivänä marraskuuta 2002 annettua komission asetusta (EY, Euratom) N:o 2342/2002⁽³⁾, joilla suojataan yhteisön taloudellisia etuja, on sovellettava noudattaen yksinkertaisuuden ja johdonmukaisuuden periaatteita budjettivälineiden valinnassa ja ottaen huomioon niiden tapausten rajallinen määrä, joissa komissiolla säilyy välitön toteutus- ja hallinnointivastuu, sekä resurssien määrän ja niiden käytöstä aiheutuvan hallinnollisen rasituksen oikeasuhteisuus.
- (22) Olisi myös toteutettava asiaankuuluvat toimenpiteet väärinkäytösten ja petosten torjumiseksi sekä menetettyjen taikka aiheuttomasti maksettujen tai käytettyjen varojen perimiseksi takaisin.
- (23) Ohjelman täytäntöönpanoa voidaan moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen yksinkertaistaa turvautumalla kertaluonteiseen rahoitukseen joko ohjelmaan osallistujille myönnetyn tuen tai ohjelman hallintoa varten kansallisella tasolla perustetuille rakenteille annetun yhteisön tuen osalta.
- (24) Tässä päätöksessä vahvistetaan koko ohjelman keston ajaksi rahoituspuitteet, joita budjettivallan käyttäjää pitää vuosittaisen talousarviomenettelyn kuluessa talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁽⁴⁾ 37 kohdassa tarkoitettuna ensisijaisena ohjeena.

⁽¹⁾ EUVL L 138, 30.4.2004, s. 20.

⁽²⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY, Euratom) N:o 1248/2006 (EUVL L 227, 19.8.2006, s. 3).

⁽⁴⁾ EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.

- (25) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän päätöksen tavoitteita, jotka voidaan siten ohjelman toimien ja toimenpiteiden kansainvälisen ja monenvälisen luonteen takia toteuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa määrätyn toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (26) Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti.
- (27) Olisi hyväksyttävä siirtymäkauden toimenpiteet ennen 31 päivää joulukuuta 2006 aloitettujen toimien seurantaan varten päätöksen 2004/100/EY mukaisesti,

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Ohjelman kohde ja soveltamisala

- Tällä päätöksellä perustetaan "Kansalaisten Eurooppa"-ohjelma, jäljempänä "ohjelma", 1 päivänä tammikuuta 2007 alkavaksi ja 31 päivänä joulukuuta 2013 päättyväksi kaudeksi.
- Ohjelmalla edistetään seuraavia yleistavoitteita:
 - tarjotaan kansalaisille mahdollisuus toimia vuorovaikutuksessa ja osallistua yhä tiiviimmän, demokraattisen ja maailmalle avautuneen sekä kulttuurisen monimuotoisuuden yhdistämän ja rikastuttaman Euroopan rakentamiseen kehittäen näin Euroopan unionin kansalaisuutta;
 - kehitetään yhteisiin arvoihin, historiaan ja kulttuuriin perustuvan eurooppalaisen identiteetin tunnetta;
 - myötävaikutetaan siihen, että kansalaiset tuntevat Euroopan unionin omakseen;
 - lujitetaan unionin kansalaisten suvaitsevaisuutta ja keskinäistä ymmärtämystä kunnioittaen ja edistäen kulttuurista ja kielellistä moninaisuutta edesauttamalla samalla kulttuurien välistä vuoropuhelua.

2 artikla

Ohjelman erityiset tavoitteet

Ohjelmalla on seuraavat perustamissopimuksessa mainittujen keskeisten tavoitteiden mukaiset erityiset tavoitteet, jotka toteutetaan kansainvälisen yhteistyön avulla:

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23. Päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/512/EY (EYVL L 200, 22.7.2006, s. 11).

- saatetaan yhteen eri puolilla Eurooppaa sijaitsevien paikallisyhteisöjen jäsenet jakamaan ja vaihtamaan kokemuksia, näkemyksiä ja arvoja, jotta voidaan oppia menneestä ja rakentaa tulevaa varten;
- edistetään Euroopan kansalaisuuteen ja demokratiaan, yhteisiin arvoihin sekä yhteiseen historiaan ja kulttuuriin liittyvää toimintaa, keskustelua ja pohdintaa Euroopan tasolla toteutettavalla kansalaisjärjestöjen yhteistyöllä;
- tuodaan Eurooppa lähemmäksi kansalaisia edistämällä eurooppalaisia arvoja ja saavutuksia vaalien samalla Euroopan menneisyyden muistoa;
- rohkaistaan kaikkien osallistujamaiden kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen välistä vuorovaikutusta, edistäen näin kulttuurien välistä vuoropuhelua ja korostaen Euroopan monimuotoisuutta ja yhtenäisyyttä, jolloin erityistä huomiota kiinnitetään toimiin, joilla pyritään kehittämään tiiviimmät yhteydet Euroopan unionin — sellaisena kuin se oli 30 päivänä huhtikuuta 2004 — jäseninä olleiden ja siihen mainitusta päivästä lukien liittyneiden jäsenvaltioiden kansalaisten välille.

3 artikla

Toimet

- Ohjelman tavoitteet pyritään saavuttamaan tukemalla seuraavia toimia, joita koskevat tarkemmat tiedot ovat liitteen I osassa:
 - aktiivisten kansalaisten Eurooppa, joka käsittää
 - ystävyysskuntatoiminnan;
 - kansalaishankkeet ja niitä tukevat toimenpiteet;
 - aktiivinen eurooppalainen kansalaisyhteiskunta, joka käsittää
 - toiminta-avustukset eurooppalaisen julkisen politiikan tutkimusorganisaatioille (think-tank -toiminta);
 - toiminta-avustukset Euroopan tason kansalaisjärjestöille;
 - avustukset kansalaisjärjestöjen käynnistämille hankkeille;
 - Yhteinen Eurooppa, joka käsittää
 - näkyvyyttä lisääviä tapahtumia, kuten muistojuhlia, palinkintoja, taidetapahtumia ja Euroopan laajuisia konferenssejä;
 - tutkimuksia, kyselyjä ja mielipidemittauksia;
 - tiedotuksen ja tiedonlevityksen välineitä;

- d) Euroopan aktiivinen muistiperintö, joka käsittää
- pakkosiirtoihin liittyvien tärkeimpien paikkojen ja arkojen säilyttämisen sekä pakkosiirtojen uhrien muiston vaalimisen.

2. Kussakin toimessa voidaan asettaa etusijalle 2 artiklan d alakohdan erityistavoitteen mukainen kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen tasapainoinen mukanaolo.

4 artikla

Yhteisön toimenpiteet

1. Yhteisön toimenpiteet voivat olla avustuksia tai julkisia hankintoja koskevia sopimuksia.
2. Yhteisön avustusta voidaan myöntää esimerkiksi toiminta-avustuksina, yksittäistoimiin myönnettävinä avustuksina, apurahoina ja palkintoina.
3. Julkisia hankintoja koskevat sopimukset kattavat palvelujen ostot, kuten tapahtumien järjestämisen, selvitys- ja tutkimustoiminnan, tiedotuksen ja tiedonlevityksen välineet, seurannan ja arvioinnin.
4. Voidakseen saada yhteisön avustuksen tuensaajien on täytettävä liitteen II osassa säädetyt vaatimukset.

5 artikla

Ohjelmaan osallistuminen

Ohjelmaan voivat osallistua seuraavat maat, jäljempänä "osallistujamaat":

- a) jäsenvaltiot;
- b) ETA-sopimuksen osapuolina olevat EFTA-maat kyseisen sopimuksen määräysten mukaisesti;
- c) ehdokasmaat, joita varten on laadittu liittymistä valmisteleva strategia, näiden maiden kanssa tehdyissä puitesopimuksissa määrättävien, yhteisön ohjelmiin osallistumista koskevien yleisten periaatteiden sekä edellytysten ja sääntöjen mukaisesti;
- d) Länsi-Balkanin maat niiden yksityiskohtaisten järjestelyjen mukaisesti, joista määrätään näiden maiden kanssa tehtävissä puitesopimuksissa, jotka koskevat yhteisön ohjelmiin osallistumisen yleisiä periaatteita.

6 artikla

Ohjelman tuensaajat

Ohjelmaan voivat osallistua kaikki aktiivista Euroopan kansalaisuutta edistävät toimijat, erityisesti paikallisviranomaiset ja -järjestöt, eurooppalaisen julkisen politiikan tutkimusorganisaat-

tiot (think tank -toiminta), kansalaisryhmät ja muut kansalaisjärjestöt.

7 artikla

Kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö

Ohjelmaan voi sisältyä myös aktiivista Euroopan kansalaisuutta koskevia yhteisiä ja innovatiivisia toimia, joita toteutetaan yhteisrahoituksen pohjalta yhdessä kansainvälisten järjestöjen, kuten Euroopan neuvoston ja Unescon kanssa varainhoitoasetuksen ja kunkin toimielimen tai organisaation sääntöjen mukaisesti.

8 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Komissio hyväksyy ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet liitteen säännösten mukaisesti.
2. Seuraavista toimenpiteistä päätetään 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen:
 - a) ohjelman täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt, mukaan luettuina vuotuinen työohjelma sekä valintaperusteet ja -menettelyt;
 - b) ohjelman eri toimien välinen yleinen tasapaino;
 - c) ohjelman seuranta- ja arviointimenettelyt;
 - d) yhteisön myöntämä taloudellinen tuki (määrä, kesto, jakaminen ja tuensaajat) kaikkien toiminta-avustusten, toimen 1 mukaisten monivuotisten ystävyyskuntasopimusten ja toimen 3 mukaisten näkyvyyttä lisäävien tapahtumien osalta.
3. Kaikista muista ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä päätetään 9 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
4. Komissio voi 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti laatia suuntaviivoja liitteessä mainituille toimille mukauttaakseen ohjelmaa mahdollisiin muutoksiin aktiivista Euroopan kansalaisuutta koskevissa ensisijaisissa tavoitteissa.

9 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kahdeksi kuukaudeksi.

3. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

4. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

10 artikla

Johdonmukaisuus Euroopan yhteisön ja Euroopan unionin muiden välineiden kanssa

1. Komissio varmistaa, että tämä ohjelma ja välineet, jotka koskevat muita yhteisön toiminta-aloja, erityisesti yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, kulttuurin, nuorison, urheilun, ympäristön, audiovisuaalisen alan ja viestimien, perusoikeuksien ja -vapauksien, sosiaalisen osallisuuden edistämisen, sukupuolten tasa-arvon, syrjinnän eri muotojen, rasmin ja muukalaisvihan torjumisen, tieteellisen tutkimuksen, tietoyhteiskunnan ja yhteisön ulkoisen toiminnan alaa, varsinkin Euroopan naapuruuspolitiikan tasolla, ovat keskenään johdonmukaisia ja täydentävät toisiaan.

2. Ohjelmassa voidaan käyttää samoja resursseja kuin muissa yhteisön ja Euroopan unionin välineissä sellaisten toimien toteuttamiseksi, joilla voidaan saavuttaa tämän ohjelman ja kyseisten välineiden yhteisiä tavoitteita.

11 artikla

Rahoituspuitteet

1. Rahoituspuitteet ohjelman täytäntöönpanoa varten 1 artiklassa tarkoitettuna kautena ovat 215 miljoonaa euroa.

2. Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuotuiset määrärahat rahoituskehysten rajoissa.

12 artikla

Varainhoitosäännökset

1. Rahoitustuki suoritetaan oikeushenkilöille annettavina avustuksina. Toimen luonteesta ja tavoitteesta riippuen avustusta voidaan myöntää myös luonnollisille henkilöille.

2. Komissio voi myöntää luonnollisille tai oikeushenkilöille palkintoja ohjelman mukaisesti toteutetuista toimista tai hankkeista.

3. Asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 181 artiklan mukaisesti ja toimen luonteen perusteella voidaan sallia kiinteämääräinen rahoitus ja/tai yksikkökustannusten käyttö.

4. Yhteisrahoitus luontoissuorituksina voidaan sallia.

5. Komissio voi tuensaajien ominaispiirteet ja toimien luonteen huomioon ottaen päättää tuensaajien vapauttamisesta ehdotetun toimen tai toimintasuunnitelman toteuttamiseen tarvittavan riittävän ammatillisen tutkinnon ja pätevyyden tarkistamisesta.

6. Tuensajalta edellytettävien tietojen määrää voidaan rajoittaa, kun kyseessä ovat pienet avustukset.

7. Erityistapauksissa, kuten pientä avustusta myönnettäessä, tuensajaa ei tarvitse vaatia osoittamaan taloudellista valmiutta suoriutua suunnitellusta hankkeesta tai työohjelmasta.

8. Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävälle yhteisöille, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 162 artiklassa, ohjelman nojalla myönnettyjen toiminta-avustusten määrää ei niitä uusittaessa alenneta ilman eri toimenpiteitä.

13 artikla

Yhteisön taloudellisten etujen suojaaminen

1. Komissio varmistaa, että kun tämän päätöksen mukaisesti rahoitettavia toimia pannaan täytäntöön, yhteisön taloudelliset edut suojataan petoksia, korruptiota ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä, tehokkailla tarkastuksilla ja perusteellisesti maksettujen varojen takaisinperinnällä ja, jos väärinkäytöksiä todetaan, soveltamalla tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia seuraamuksia Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 ⁽¹⁾, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 ⁽²⁾ sekä Euroopan petostentorjuntavirastojen (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ⁽³⁾ mukaisesti.

2. Ohjelman nojalla rahoitettavien yhteisön toimien osalta asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla väärinkäytöksellä tarkoitetaan kaikkea yhteisön oikeuden säännösten tai määräysten taikka sopimusvelvoitteiden rikkomista, joka johtuu talouden toimijan teosta tai laiminlyönnistä ja jonka tuloksena perusteettoman menoeran takia aiheutuu tai voi aiheutua vahinkoa Euroopan unionin yleiselle talousarviolle tai yhteisöjen hallinnoimille talousarvioille.

⁽¹⁾ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

3. Komissio lykkää toimea varten myönnetyn rahoitustuen suorittamista, vähentää tuen määrää tai perii sen takaisin, jos se havaitsee väärinkäytöksiä, mukaan luettuna tämän päätöksen tai asianomaisen rahoitustuen myöntämistä koskevan päätöksen tai sopimuksen säännösten tai määräysten noudattamatta jättäminen, tai jos ilmenee, että toimea on komission hyväksyntää pyytämättä muutettu tavalla, joka on ristiriidassa hankkeen luonteen tai sen toteutusta koskevien ehtojen kanssa.

4. Jos määräaikoja ei noudateta tai jos vain osa myönnetystä rahoitustuesta on perusteltua toimen toteutuksen edistymisen huomioiden, komissio pyytää tuensaajaa esittämään komissiolle selvityksen asiasta tietyssä määräajassa. Jos tuensaaja ei anna tyydyttävää vastausta, komissio voi peruuttaa rahoitustuen jäljellä olevan osan ja vaatia jo maksettujen erien palauttamista.

5. Kaikki perusteettomasti maksetut erät on palautettava komissiolle. Kaikkiin määriin, joita ei makseta takaisin ajoissa, lisätään korko varainhoitoasetuksessa säädettyjen ehtojen mukaisesti.

14 artikla

Seuranta ja arviointi

1. Komissio varmistaa, että ohjelman toteutusta seurataan ja valvotaan säännöllisesti. Seuranta- ja arviointiprosessin tuloksia on hyödynnettävä ohjelman täytäntöönpanossa. Seurantaan kuuluu 3 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen kertomusten laadinta.

Erityisiä tavoitteita voidaan tarkistaa perustamissopimuksen 251 artiklan mukaisesti.

2. Komissio huolehtii ohjelman säännöllisestä, ulkopuolisesta ja riippumattomasta arvioinnista ja tiedottaa tästä säännöllisesti Euroopan parlamentille.

3. Komissio esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle

a) väliarviointia koskevan kertomuksen saaduista tuloksista sekä tämän ohjelman täytäntöönpanon laadullisista ja määrällisistä näkökohdista viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2010;

b) tiedonannon tämän ohjelman jatkamisesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011;

c) jälkiarviointia koskevan kertomuksen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2015.

15 artikla

Siirtymäsäännös

Ennen 31 päivää joulukuuta 2006 aloitettuja toimia, jotka perustuvat päätökseen 2004/100/EY, hallinnoidaan niiden päättymiseen asti mainitun päätöksen mukaisesti.

Varainhoitoasetuksen 18 artiklan mukaisesti määrärahat, jotka vastaavat päätöksen 2004/100/EY mukaan aiheuttomasti maksettujen budjettimäärärahojen palauttamisesta saatuja käytötarkoitukseen sidottuja tuloja, voidaan asettaa ohjelman käyttöön.

16 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007.

Tehty Strasbourgissa 12 päivänä joulukuuta 2006.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Josep BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

Mauri PEKKARINEN

LIITE

I TOIMIEN KUVAUS

Lisätietoja ohjelman piiriin pääsystä

Kansalaisjärjestöjä, jotka on mainittu 6 artiklassa, ovat muun muassa ammattiyhdistykset, oppilaitokset sekä vapaaehtoistyön ja amatööriurheilun alalla toimivat järjestöt.

TOIMI 1: aktiivisten kansalaisten Eurooppa

Tämä toimi muodostaa sen osan ohjelmasta, jonka kohteena on nimenomaisesti toiminta, jossa kansalaiset ovat mukana. Se käsittää kahdentyyppisiä toimenpiteitä:

Ystävyysskuntatoiminta

Toimenpiteen kohteena on toiminta, johon liittyy tai jolla edistetään Euroopan kansalaisten välistä suoraa vaihtoa ystävyyskuntatoiminnan puitteissa. Se voi käsittää yksittäisiä tai kokeilutoimia, tai se voidaan toteuttaa jäsenneltyinä, monivuotisia useiden yhteistyökumppaneiden välisinä sopimuksina, joissa noudatetaan ohjelmoidumpaa lähestymistapaa ja joihin kuuluu erilaista toimintaa, kuten ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettäviä kansalaisten tapaamisia ja yhteisesti kiinnostavia aiheita käsitteleviä konferensseja tai seminaareja niihin liittyvine julkaisuineen. Tämän toimenpiteen avulla lisätään aktiivisesti keskinäistä tietämystä ja ymmärtämystä kansalaisten ja kulttuurien välillä.

Vuosina 2007, 2008 ja 2009 toiminta-avustuksia voidaan myöntää suoraan Euroopan kuntien ja alueiden neuvostolle (CEMR), joka on ystävyyskuntatoiminnan alalla toimiva Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävä yhteisö.

Kansalaishankkeet ja niitä tukevat toimenpiteet

Tämän toimenpiteen tarkoituksena on tukea erilaisia kansainvälisiä sektorirajat ylittäviä hankkeita, joihin kansalaiset osallistuvat suoraan. Etusijalle asetetaan hankkeet, joilla pyritään edistämään paikallistason osallistumista. Hankkeiden laajuus ja kohde määräytyvät yhteiskunnan kehityssuuntausten mukaan, ja hankkeissa tarkastellaan erilaisia mahdollisuuksia ratkaista havaittuja ongelmia innovatiivisia lähestymistapoja käyttäen. Uuden teknologian ja erityisesti tietoyhteiskunnan teknologian käyttöä rohkaistaan. Hankkeissa kootaan yhteen taustoiltaan erilaisia kansalaisia, jotka toimivat yhdessä tai keskustelevat yhteisistä eurooppalaisista kysymyksistä. Tällä tavoin lisätään kansalaisten keskinäistä ymmärtämystä ja tietoisuutta Euroopan yhdentymisprosessista.

Ystävyyskuntatoiminnan ja kansalaishankkeiden parantamiseksi on lisäksi tarpeen kehittää tukitoimenpiteitä, joilla edistetään parhaiden toimintatapojen vaihtoa, paikallis- ja aluetason toimijoiden, myös viranomaisten, kokemusten yhdistämistä ja uusien taitojen kehittämistä esimerkiksi koulutuksen avulla.

Tähän toimeen osoitettava ohjeellinen määrä on vähintään 45 prosenttia ohjelman kokonaisbudjetista.

TOIMI 2: aktiivinen eurooppalainen kansalaisyhteiskunta

Toiminta-avustukset eurooppalaisen julkisen politiikan tutkimusorganisaatioille (think tank -toiminta)

Eurooppa-asioita koskevia uusia ideoita ja pohdintoja esittävät yhteisöt ovat tärkeitä institutionaalisia keskustelukumppaneita, jotka pystyvät antamaan riippumattomia strategisia ja sektorirajat ylittäviä suosituksia Euroopan unionin toimielimille. Ne voivat toiminnallaan antaa virikkeitä keskusteluun etenkin Euroopan unionin kansalaisuudesta ja eurooppalaisista arvoista ja kulttuureista. Toimenpiteen tavoitteena on parantaa sellaisten organisaatioiden institutionaalisia valmiuksia, jotka ovat edustavia, tuottavat todellista eurooppalaista lisäarvoa, voivat saada aikaan merkittäviä kerrannaisvaikutuksia ja pystyvät toimimaan yhteistyössä ohjelman muiden tuensaajien kanssa. Euroopan laajuisten verkkojen lujittaminen on tärkeä tehtävä tällä alalla. Avustuksia voidaan myöntää useita eri aihealueita ja toimintoja käsittävän monivuotisen työohjelman pohjalta.

Vuosina 2007, 2008 ja 2009 toiminta-avustuksia voidaan myöntää suoraan Notre Europe -säätiölle (Groupement d'études et de recherches Notre Europe) sekä Eurooppa-politiikan instituutille (Institut für Europäische Politik), jotka ovat Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistäviä yhteisöjä.

Toiminta-avustukset Euroopan tason kansalaisjärjestöille

Kansalaisjärjestöt ovat tärkeä osa kansalaisten osallistumista yhteiskunnalliseen elämään, koulutukseen, kulttuuriin ja politiikkaan. Ne ovat tarpeellisia ja niiden on voitava toimia ja pitää yhteyttä Euroopan laajuisesti. Niiden pitäisi pystyä osallistumaan toimintapolitiikan suunnitteluun kuulemismenettelyn kautta. Tämän toimenpiteen avulla niille annetaan valmiudet ja vakaat edellytykset edistää laaja- ja monialaisesti jäsentensä ja kansalaisyhteiskunnan kansainvälistä toimintaa Euroopan tasolla ja sitä kautta ohjelman tavoitteita. Euroopan laajuisten verkostojen ja eurooppalaisten järjestöjen vahvistaminen on tärkeä tehtävä tällä alalla. Avustuksia voidaan myöntää useita eri aihealueita ja toimintoja käsittävän monivuotisen työohjelman pohjalta.

Vuosina 2007, 2008 ja 2009 toiminta-avustuksia voidaan myöntää suoraan kolmelle Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävälle yhteisölle. Ne ovat Euroopan sosiaalialan kansalaisjärjestöjen foorumi (Platform of European Social NGOs), Eurooppa-liike (European Movement) ja Euroopan pakolais- ja ihmisoikeusjärjestöjen neuvottelukunta.

Avustukset kansalaisjärjestöjen käynnistämille hankkeille

Paikallisen, alueellisen, kansallisen tai Euroopan tason kansalaisjärjestöt saavat keskustelujen, julkaisujen, valistustoimien ja muiden konkreettisten kansainvälisten hankkeiden kautta kansalaiset mukaan toimintaan tai ajavat heidän etujaan. Ottamalla toimintaansa eurooppalaisen ulottuvuuden tai vahvistamalla sitä kansalaisjärjestöt voivat parantaa valmiuksiaan ja saavuttaa suuremman yleisön. Eri jäsenvaltioiden kansalaisjärjestöjen suoran yhteistyön avulla lisätään keskinäistä ymmärtämystä eri kulttuureista ja näkökannoista sekä tunnustetaan yhteisiä huolenaiheita ja arvoja. Tämä voidaan toteuttaa yksittäisten hankkeiden muodossa, mutta pitemmän ajan suunnittelulla varmistetaan kestävämmät vaikutukset sekä verkostojen kehittäminen ja synergiaetujen syntyminen.

Tähän toimeen osoitettava ohjeellinen määrä on noin 31 prosenttia ohjelman kokonaisbudjetista.

TOIMI 3: yhteinen Eurooppa

Näkyvyyttä lisäävät tapahtumat

Toimenpiteen avulla tuetaan tapahtumia, jotka komissio järjestää — tarvittaessa yhteistyössä jäsenvaltioiden tai muiden kumppaneiden kanssa — ja joiden laajuus ja kattavuus ovat merkittävät. Nämä tapahtumat koskettavat Euroopan kansoja, lisäävät niiden tunnetta kuulumisesta samaan yhteisöön sekä tietoisuutta Euroopan unionin historiasta, saavutuksista ja arvoista, kannustavat niitä osallistumaan kulttuurien väliseen vuoropuheluun ja edistävät niiden eurooppalaisen identiteetin kehittymistä.

Tällaisia tapahtumia voivat olla historiallisten tapahtumien muistojuhlat, eurooppalaisten saavutusten kunniaksi järjestetyt tapahtumat, taidetapahtumat, tiettyihin aiheisiin keskittyvät valistuskampanjat, Euroopan laajuiset konferenssit sekä palkinnot merkittävien saavutusten esille tuomiseksi. Uuden teknologian ja erityisesti tietoyhteiskunnan teknologian käyttöä rohkaistaan.

Tutkimukset

Lisätäkseen aktiivista kansalaisuutta koskevaa ymmärtämystä Euroopan tasolla komissio toteuttaa tutkimuksia, kyselyjä ja mielipidemittauksia.

Tiedotuksen ja tiedon levityksen välineet

Koska ohjelmassa keskitytään kansalaisiin ja aktiivisen kansalaisuuden alalla toteutettaviin monenlaisiin aloitteisiin, on tarpeen tiedottaa laajalti sen eri toimista, muista kansalaisuuteen liittyvistä Euroopan unionin toimista sekä muista aiheeseen liittyvistä aloitteista Internet-portaalia ja muita välineitä käyttäen.

Vuosina 2007, 2008 ja 2009 toiminta-avustuksia voidaan myöntää suoraan Jean Monnet -yhdistykselle (Association Jean Monnet), Robert Schuman -keskukselle (Centre européen Robert Schuman) sekä kansallisella ja Euroopan tasolla yhdistyneille Maisons de l'Europe -yhdistyksille, jotka ovat Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistäviä yhteisöjä.

Tähän toimeen osoitettava ohjeellinen määrä on noin 10 prosenttia ohjelman kokonaisbudjetista.

TOIMI 4: Euroopan aktiivinen muistiperintö

Toimesta voidaan tukea seuraavanlaisia hankkeita:

- hankkeet, jotka tähtäävät pakkosiirtoihin, entisiin keskitysleireihin ja muihin natsivallan aikaisiin marttyyrikuolemiin ja joukkotuhon liittyvien tärkeimpien paikkojen ja muistomerkkien ja näitä tapahtumia koskevien arkistojen säilyttämiseen sekä uhrien ja niiden henkilöiden muiston vaalimiseen, jotka äärimmäisissä olosuhteissa pelastivat muita ihmisiä holokaustilta;
- hankkeet, joita toteutetaan stalinismin ajan pakkosiirtojen ja joukkotuhon uhrien muistamiseksi sekä näihin tapahtumiin liittyvien muistomerkkien ja arkistojen säilyttämiseksi.

Tähän toimeen osoitettava määrä on noin 4 prosenttia ohjelman kokonaisbudjetista.

II OHJELMAN HALLINNOINTI

Ohjelman täytäntöönpano perustuu avoimuuteen ja siihen, että ohjelmaan voivat osallistua hyvin erilaiset organisaatiot ja hankkeet. Sen vuoksi hankkeet ja toimet valitaan pääsääntöisesti avointen ehdotuspyyntöjen kautta. Poikkeukset ovat mahdollisia vain erityisissä olosuhteissa ja noudattaen kaikilta osin asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 168 artiklan 1 kohdan c ja d alakohtaa.

Ohjelmassa kehitetään monivuotisten kumppanuuksien periaatetta. Kumppanuudet perustuvat sovittuihin tavoitteisiin, ja niitä muokataan tulosten analysoinnin pohjalta sen varmistamiseksi, että sekä kansalaisyhteiskunta että Euroopan unioni hyötyvät niistä. Ohjelmasta yksittäisen tukisopimuksen kautta myönnetyn rahoituksen enimmäiskesto rajoitetaan kolmeen vuoteen.

Joidenkin toimien kohdalla saattaa olla tarpeen käyttää toimeenpanoviraston tai erityisesti toimen 1 kohdalla kansallisten virastojen toteuttamaa keskitettyä välillistä hallinnointia.

Kaikkien toimien täytäntöönpano perustuu kansainvälisyyteen. Toimien avulla edistetään kansalaisten liikkuvuutta ja ajatusten vaihtoa Euroopan unionissa.

Verkottuminen ja kerrannaisvaikutusten painottaminen, myös tieto- ja viestintätekniikan käyttö, ovat tärkeitä tekijöitä, jotka vaikuttavat sekä toimien että mukana olevien organisaatioiden luonteeseen. Vuorovaikutuksen ja synergiaetujen kehittämistä ohjelmaan osallistuvien erityyppisten toimijoiden välillä edistetään.

Ohjelman määrärahoilla voidaan kattaa myös sellaisia menoja, jotka liittyvät ohjelman hallinnointiin ja sen tavoitteiden toteuttamisen kannalta välittömästi tarpeellisiin valmistelutoimenpiteisiin, seurantaan, valvontaan, tarkastuksiin ja arviointiin, esimerkiksi tutkimuksiin, kokouksiin sekä tiedotus- ja julkaisutoimintaan. Lisäksi määrärahoilla voidaan kattaa tietojen vaihtoon tarkoitettuihin tietoverkkoihin liittyviä kuluja sekä mahdollisia muita tekniseen ja hallinnolliseen apuun liittyviä menoja, joista komissio voi päättää ohjelman hallinnointia varten.

Ohjelman yleisten hallintomenojen olisi oltava oikeassa suhteessa ohjelman tehtäviin nähden, ja niiden ohjeellisen määrän olisi oltava noin 10 prosenttia ohjelman kokonaisbudjetista.

Komissio voi harjoittaa asianmukaista tiedotus-, julkaisu- ja tiedonlevitystoimintaa varmistaen siten, että ohjelmasta tuetut toimet tunnetaan laajalti ja että ne ovat vaikutukseltaan tehokkaita.

III VALVONTA JA TARKASTUKSET

Tämän päätöksen mukaisesti valittuihin hankkeisiin sovelletaan otoksiin perustuvaa tarkastusjärjestelmää.

Avustuksen saajan on säilytettävä komission saatavilla kaikki tositteet menotapahtumista viiden vuoden ajan viimeisestä maksusta. Avustuksen saajan on varmistettava, että tarvittaessa myös sen kumppanien tai jäsenten hallussa olevat tositteet annetaan komission saataville.

Komissiolla on oikeus käyttää avustuksen käyttöä koskevan tarkastuksen suorittamiseen joko omaa henkilöstöään tai mitä tahansa valitsemaansa pätevää ulkopuolista organisaatiota. Nämä tarkastukset voidaan suorittaa milloin tahansa sopimuksen voimassaoloaikana sekä viiden vuoden aikana avustuksen loppumaksun suorittamisesta. Komissio voi näiden tarkastusten tulosten perusteella tehdä tarvittaessa päätöksiä varojen takaisin perinnästä.

Komission henkilöstöllä sekä komission valtuuttamilla ulkopuolisilla henkilöillä on oltava pääsy avustuksen saajan tiloihin sekä oikeus saada kaikki tiedot, myös sähköisessä muodossa olevat, jotka ovat tarpeen näiden tarkastusten toimittamiseksi.

Tilintarkastustuomioistuimella sekä Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on samat oikeudet kuin komissiolla, kuten oikeus päästä avustuksen saajan tiloihin ja oikeus tietojen saantiin.